

Vaca

1 Pobles preromans, Situació Geo i Trets essencials. Migracions Indoeuropees Al devers Segle 2aC molts territoris foren envaïts x uns pobles que varen invertir les llengües i materials q hi havia. Es varen anomenar pobles indo.. es van establir per Catalunya, coneixien molt el ferro i practicaven rituals i enterraments en camps durnes. En canvi els celtes es varen estendre x nord oest peninsular. En arribar els romans S. 3aC els trets celtes es notaven més on el contacte amb els pobles colonitzadors varen esborrar als indoeuropeus.

2 Colonitzadors: varen arribar al primer mil·lenni els grecs fenicis.. per tal de fer comerç amb coure, plata, or..

Colonització punica:

Fenici i cartaginesos: Devers el S11 els fenicis arribaren a les costes per Andalusia actuals i fundaren petits comerçis i oferien or, plata... a canvi de teixits, adornos... Varen introduir l'alfabetisme i el ferro, conservació de peix, ceràmica. Eivissa es va convertir en una ciutat punica, colònia de Cartago molt important x la seva producció agrícola i salina, ceràmica i va fer moneda pròpia. Cartago va agafar més poder i seguia fundant colònies q augmentava la disputa amb Roma.

Grecs: varen arribar a la PI al S7aC i van introduir colònies a Roses. Destacava als pobles indígenes i varen desenvolupar l'agricultura amb l'arada i nous conreus, i ells aprenen a usar el ferro moneda...

Tartessos: Varen sumar a la literatura d'Heròdot. També milloraren l'economia amb la mineria d'or, plata, coure i estany, dominaren jaciments.

Ibers Celtes: La PI es dividia en Ibers influïts pel contacte grec i colonitzadors punics al sud i celtes amb trets dels indoeuropeus.

Ibers: Ocupaven tota Andalusia, la seva economia era agrícola, també utilitzaven mineria per la metal·lúrgia, practicaven l'artesania i textils. Gràcies al comerç usaven moneda pròpia. Els pobles eren emmurallats i les tribus les formaven un grup de famílies i es destacaven per les relacions de personal, vol dir q eren com petites monarquies.

Celtes: Hi eren al centre i nord de la PI, desenvoluparen una agricultura més pobre q els ibers, domes de cereals, els del centre eren ramaders. Els del nord eren primitius, coneixien la metal·lúrgia i poc l'artesania. Tenien una org. social de tribus i clans amb molta dependència. Eren molt incults, no coneixien l'escriptura...

GUERRES PÚNIQUES: Varen ser 3 conflictes entre Roma i Cartago.

A la **1a Guerra** 264aC-241aC Roma es converteix en una potència naval i s'annexiona les illes Sicília i Còrsega q eren domini Cartagines.

Antecedents 2a: La pèrdua d'aquestes illes varen adonarsen Cartago q tenien q frenar el creixent control de Roma militarment per la PI. Amílcar Barca va ser enviat a la PI amb el seu fill Anníbal i va aconseguir un domini territorial cartagines al sud d'Espanya. Com estaven preocupats per la possible expansió cartaginesa, van portar a intervenir a Iberia ja q volien q no s'expanguessin més. Aquestes decisions dels romans eren per un control militar.

2a Guerra el senat va enviar a Publi Corneli Escipió a Espanya a enfrontar-se a Anníbal, però quan estava de camí va decidir tornar i enviar també al seu germà amb l'exèrcit que arriba al 218aC. Abans de la conquesta en 212aC la estratègia era controlar la línia de Anníbal i altres bases a Hispania i havien aconseguit bloquejar el camí cap a Roma. Asdrubal va enviar tropes per assegurar les IB però va ser immobilitzat i derrotat. Varen perdre part de l'exèrcit però això no els va perjudicar, els cartaginesos i pogueren recuperar-se. Després de la mort d'aquests dos Publi Corneli, Àfrica es va posar al capdavant de l'exèrcit en la PI i va atacar Cartago. Després de guanyar a Asdrubal es va assegurar de la fidelitat dels pobles però varen seguir lluitant i aconseguir la retirada d'un general. Durant els primers 12 anys Hispania va ser un marc de frontament militar. Com que hi havia molta distància entre Roma i el lloc on havien de prendre decisions, van fer q els Cornelis fessin amos a Roma des de 218a-206aC.

Fenici i els IB: Es varen establir a Eivissa fins q varen conquerir la badia i així tot l'illa. Quan els cartaginesos s'enteraren varen anar i es va convertir en colònia cartaginesa. Es va convertir en centre econòmic d'agricultura per salines, això va produir l'encunyació de moneda. Varen fer de les IB un comerç pròpi i agricultura ja q 5000 persones es dedicaven això a Eivissa. Mercenaris de IB hi eren a les Guerres.